31978L0316

28.3.1978 *EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA* L 81/3

NÕUKOGU DIREKTIIV,

21. detsember 1977,

liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta seoses mootorsõidukite sisustusega (juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimine)

(78/316/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ([1])

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ([2])

ning arvestades, et:

tehnilised nõuded, millele mootorsõidukid peavad siseriiklike õigusaktide kohaselt vastama, kehtivad muu hulgas ka juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimise kohta;

kõnealused nõuded on liikmesriigiti erinevad; arvestades, et seetõttu on vaja, et kõik liikmesriigid võtaksid lisaks olemasolevatele eeskirjadele või nende asemel vastu ühesugused nõuded, et oleks eelkõige võimalik rakendada nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivis 70/156/EMÜ (mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta) ([3]), muudetud direktiiviga 78/315/EMÜ, ([4]) ettenähtud EMÜ tüübikinnitusmenetlust;

tehniliste nõuete koostamisel on soovitatav seada samad eesmärgid, nagu on seatud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni kõnealuse valdkonna töös ja Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni (ISO) poolt rakendatud teatud tehnilistes nõuetes;

mootorsõidukeid käsitlevate siseriiklike õigusaktide ühtlustamine eeldab iga liikmesriigi territooriumil ühiste nõuete kohaselt tehtud kontrollimiste vastastikust tunnustamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesolevas direktiivis tähendab "sõiduk" teedel kasutamiseks mõeldud vähemalt neljarattalist mootorsõidukit, mille maksimaalne valmistajakiirus ületab 25 km/h, välja arvatud rööbastel liikuvad sõidukid, põllutöötraktorid ja -masinad ning muud töösõidukid.

Artikkel 2

Ükski liikmesriik ei tohi keelduda sõidukile EMÜ või siseriikliku tüübikinnituse andmisest juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimisega seotud põhjustel, kui need vastavad I–IV lisas sätestatud nõuetele.

Artikkel 3

Ükski liikmesriik ei tohi keelduda sõiduki müügist, registreerimisest, kasutusele võtmisest või kasutamisest või seda keelata juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimise põhjustel, kui need vastavad I–IV lisas sätestatud nõuetele.

Artikkel 4

Mistahes muudatused, mis on vajalikud käesoleva direktiivi I–V lisas esitatud nõuete kohandamiseks tehnika arenguga, võetakse vastu direktiivi 70/156/EMÜ artiklis 13 sätestatud korras.

Artikkel 5

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigusnormid 18 kuu jooksul alates direktiivi teatavakstegemisest ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

([1]) EÜT C 118, 16.5.1977, lk 33.
([2]) EÜT C 114, 11.5.1977, lk 10.
([3]) EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1.
([4]) EÜT L 81, 28.3.1978, lk 1.

2. Liikmesriigid tagavad, et käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike põhiliste õigusnormide tekstid edastatakse komisjonile.

Artikkel 6

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. detsember 1977

Nõukogu nimel

eesistuja

J. CHABERT

LISADE LOETELU

I LISA: Reguleerimisala, mõisted, EMÜ tüübikinnituse taotlemine, EMÜ tüübikinnitus, spetsifikatsioonid (*)

II LISA: Juhtseadised, märgutuled ja näidikud, mille identifitseerimine on nende paigaldatuse korral kohustuslik ja selleks otstarbeks kasutatavad sümbolid (*)

III LISA: Juhtseadised, märgutuled ja näidikud, mille identifitseerimine nende paigaldatuse korral pole kohustuslik ja identifitseerimise korral kasutatavad sümbolid (*)

IV LISA: II ja III lisas näidatud sümbolite põhimudeli konstruktsioon (*)

V LISA: Lisa sõidukitüübi EMÜ kinnitustõendi juurde juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimise suhtes

(*) Käesoleva lisa tehnilised nõuded sarnanevad ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni asjaomase eeskirja eelnõuga; seega on järgitud samu jaotisi. Kui eeskirja eelnõu mõne jao suhtes puudub käesoleva direktiivi lisades vastand, on number esitatud sulgudes.

I LISA

REGULEERIMISALA, MÕISTED, EMÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE, EMÜ TÜÜBIKINNITUS, SPETSIFIKATSIOONID

1. KOHALDAMISALA

Käesolev direktiiv kehtib mootorsõidukite kohta käsijuhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimise suhtes.

2. MÕISTED

2.1.

2.2. **Sõidukitüüp**

Sõidukitüüp – mootorsõidukid, mis ei erine juhtseadiste, märgutulede ja näidikute sümbolite identifitseerimist mõjutava sisustuse osas.

2.3. **Juhtseadis**

Juhtseadis – see seadise osa, mis võimaldab juhil muuta sõiduki olekut või funktsioneerimist.

2.4. **Sisse/välja lüliti**

Sisse/välja lüliti – seadis, mille abil saab elektriahela toidet sisse või välja lülitada.

2.5. **Valikulüliti**

Valikulüliti – seadis, millega saab elektrivoolu suunata ühest vooluahelast teise ilma võimaluseta voolu vaheasendis katkestada.

2.6. **Sisse/välja lülitamise kombineeritud valikulüliti**

Sisse/välja lülitamise kombineeritud valikulüliti – mitmefunktsiooniline seadis, mis esmasel rakendamisel või asendisse seadmisel toimib sisse/välja lülitina ning igal järgneval rakendamisel või asendisse seadmisel toimib valikulülitina.

2.7. **Näidik**

Näidik – seadis, mis annab teavet süsteemi või selle osa toimimise või seisundi, näiteks vedelikutaseme kohta.

2.8. **Märgutuli**

Märgutuli – optiline signaal, mis viitab seadise rakendamisele, õigele või puudulikule toimimisele või seisundile, või funktsioneerimishäirele.

2.9. **Sümbol**

Sümbol – juhtseadist, märgutuld või näidikut identifitseeriv diagramm.

2.10. **Tulede pealüliti**

Tulede pealüliti – lüliti, mis lülitab toite sisse/välja põhilaternate/lähitulede vooluringis ja nende seadiste lampide vooluringis, millele on viidatud nõukogu 27. juuli 1976. aasta direktiivi 76/756/EMÜ I lisa punktis 3.11 (liikmesriikide nende õigusaktide ühtlustamisest, mis käsitlevad mootorsõidukitele ja nende haagistele valgustus- ja valgussignaalseadmete paigaldamist) ([1]).

([1]) EÜT L 262, 27.9.1976, lk 1.

2.11. **Aku laadimise näidik**

Aku laadimise näidik – seadis, mis näitab, kas akut laetakse või mitte.

2.12. **Aku laadimise märgutuli**

Aku laadimise märgutuli – signaal, mis põlemise korral näitab, et aku laadimist ei toimu.

2.13. **Kütusetaseme näidik**

Kütusetaseme näidik – seadis, mis annab teavet kütuse hulga kohta paagis.

2.14. **Kütusetaseme märgutuli**

Kütusetaseme märgutuli – signaal, mis põlemise korral näitab, et kütusetase on nullilähedane või sõiduk kasutab oma kütusetagavara.

2.15. **Mootori jahutusvedeliku temperatuuri näidik**

Mootori jahutusvedeliku temperatuuri näidik – seadis, mis annab teavet jahutusvedeliku temperatuuri kohta.

2.16. **Mootori jahutusvedeliku temperatuuri märgutuli**

Mootori jahutusvedeliku temperatuuri märgutuli – signaal, mis põlemise korral näitab, et mootori jahutusvedeliku temperatuur on tootja poolt ettenähtud normaalsest töötemperatuurist kõrgem.

2.17. **Õlirõhu näidik**

Õlirõhu näidik – seadis, mis annab teavet mootori õlituskontuuri õlirõhu kohta.

2.18. **Õlirõhu märgutuli**

Õlirõhu märgutuli – signaal, mis põlemise korral näitab, et mootori õlituskontuuri õlirõhk on tootja poolt ettenähtud normaalsest töörõhu piirväärtusest madalam.

2.19. **Turvavöö märgutuli**

Turvavöö märgutuli – signaal, mis põlemise korral näitab, et vähemalt ühe kasutuses oleva istme turvavöö pannal ei ole lukustatud.

2.20. **Seisupiduri sisselülitatuse märgutuli**

Seisupiduri sisselülitatuse märgutuli – signaal, mis põlemise korral näitab, et seisupiduri juhtseadis ei ole vabastatud.

3. EMÜ TÜÜBIKINNITUSE TAOTLEMINE

3.1. Taotluse sõidukitüübi juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimisega seotud EMÜ tüübikinnituse saamiseks esitab sõiduki tootja või tootja volitatud esindaja.

3.2. Taotlusele tuleb lisada:

3.2.1. sobivas mõõtkavas ja piisavalt üksikasjalikud joonised (kolm eksemplari) sõiduki osade kohta, millele kehtivad käesoleva direktiivi nõuded ning 5. jaos viidatud sümbolite kohta.

3.3. Kinnitatava sõidukitüüpi representatiivsõiduk või sellise sõiduki osa või osad, mida peetakse käesolevas direktiivis ette nähtud kontrollimiste ja katsete teostamisel vajalikuks, tuleb esitada tüübikinnituskatsete läbiviimise eest vastutavale tehnilisele teenistusele.

4. EMÜ TÜÜBIKINNITUS

(4.1.)

(4.2.)

4.3. EMÜ tüübikinnitustunnistusele lisatakse V lisas olevale näidisele vastav tunnistus.

(4.4.)

(4.5.)

(4.6.)

(4.7.)

(4.8.)

5. TEHNILISED NÕUDED

5.1. **Üldnõuded**

5.1.1. II lisas loetletud juhtseadised, märgutuled ja näidikud peavad olema sümbolitega identifitseeritud. Sümbolid peavad vastama nimetatud lisas viidatud sümbolitele.

5.1.2. Kui sümboleid kasutatakse III lisas loetletud juhtseadiste ja märgutulede identifitseerimiseks, peavad need sümbolid vastama nimetatud lisas viidatud sümbolitele.

5.1.3. Sümboleid, mida ei ole II ja III lisas näidatud, võib kasutada muudel eesmärkidel, tingimusel et neid ei aeta segi nimetatud lisades näidatud sümbolitega.

5.1.4. "Vastavus" tähendab proportsionaalsete mõõtmeliste omaduste omamist.

5.2. **Sümbolite omadused**

5.2.1. Punktis 5.1.1 ette nähtud sümboleid peab normaalse nägemisega juht oma istmelt ära tundma.

5.2.2. Punktides 5.1.1 ja 5.1.2 ette nähtud sümbolid peavad paiknema juhtseadiste, märgutulede ja näidikute peal või lähedal.

5.2.3. Sümbolid peavad taustal selgesti eristuma, olles tumedal taustal heledat värvi või heledal taustal tumedat värvi.

5.2.4. Märgutuled peavad olema II lisas ette nähtud värvi.

(6.)

(7.)

(8.)

(9.)

II LISA

JUHTSEADISED, MÄRGUTULED JA NÄIDIKUD, MILLE IDENTIFITSEERIMINE NENDE PAIGALDATUSE KORRAL ON KOHUSTUSLIK JA SELLEKS KASUTATAVAD SÜMBOLID

Märkused

a) Sümboli sisemine osa võib olla üleni tumedat värvi.

b) Kui vasakpoolsel ja parempoolsel suunatulel on eraldi märgutuled, võib sümboli kahte noolt samuti eraldi kasutada.

c) Sümboli tumeda osa võib asendada äärejoonega, mille korral selles näidatud valge osa peab olema üleni tumedat värvi.

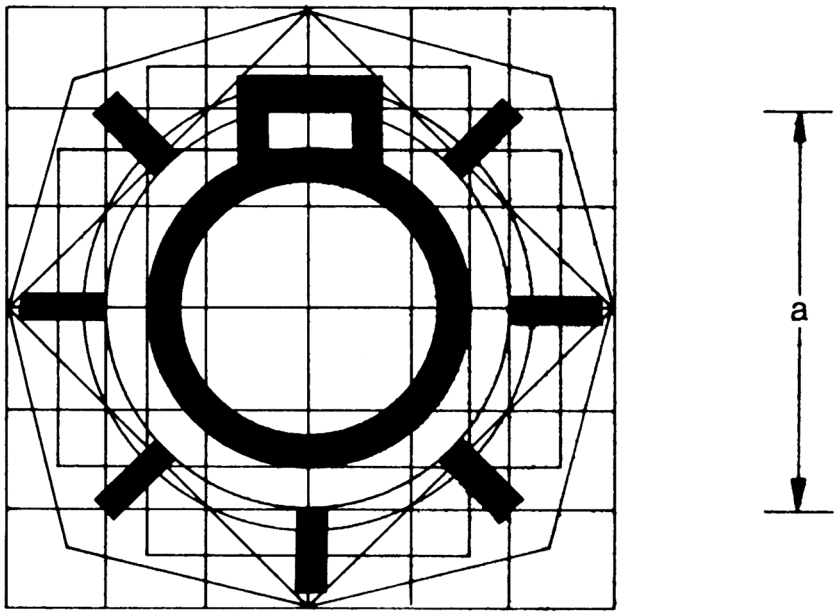
d) Kui juhtseadis ei ole eraldi, võib seda identifitseerida ühe või mitme sümboliga, mis viitavad selle erinevatele funktsioonidele.

e) Näidiku ja märgutule kombinatsiooni korral võib mõlema tähistamiseks kasutada ühte sümbolit.

Joonis 1

Tulede pealüliti ja sisselülitatuse märgutuli [1] **või tulede sisse/välja lülitamise kombineeritud valikulüliti**

Standardne sümbol

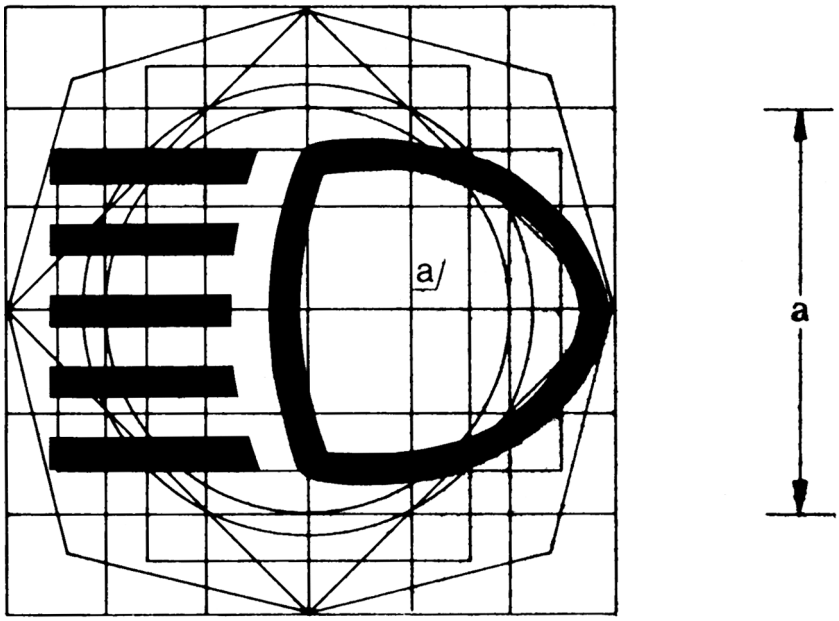
Märgutule värvus: roheline

[1] See märgutuli ei tohi olla kasutusel (külgmiste) gabariiditulede märgutulena.

Joonis 2

Põhilaternate kaugtulede juhtseadis, kui on eraldi (lahku viidud) (d), ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

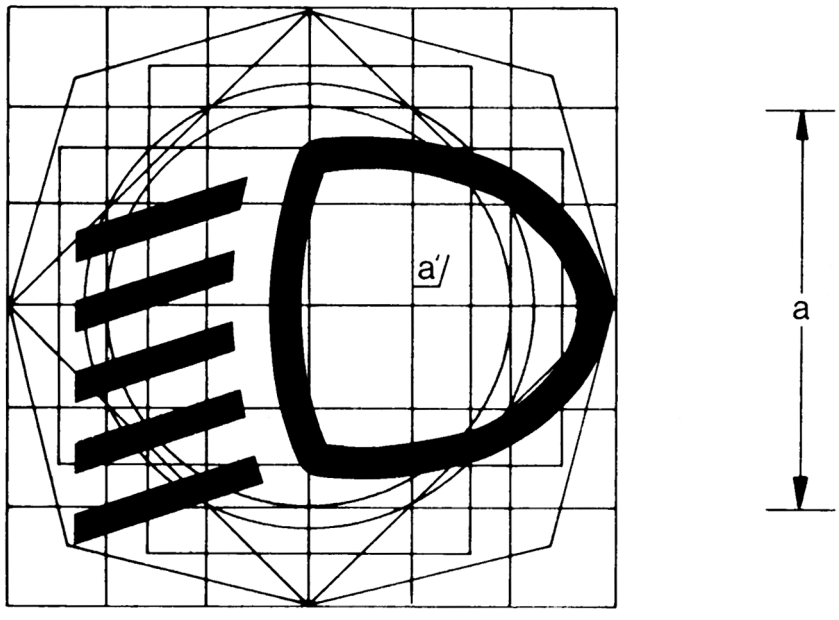

Märgutule värvus: sinine

Joonis 3

Põhilaternate lähitulede juhtseadis, kui on eraldi (lahku viidud) (d), ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

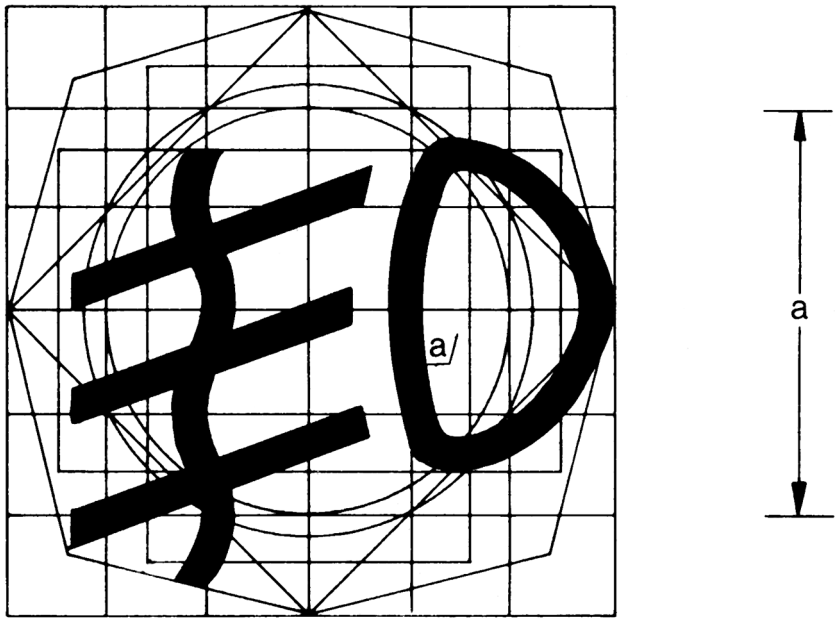

Märgutule värvus: roheline

Joonis 4

Eesmiste udutulede juhtseadis ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

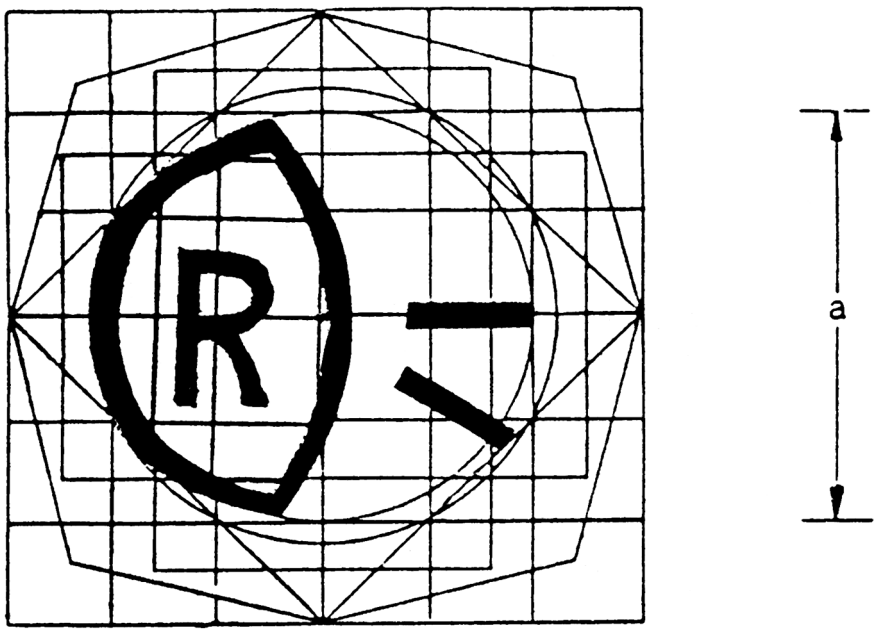

Märgutule värvus: roheline

Joonis 5

Eraldi tagurdamistule juhtseadis (selle olemasolul) ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

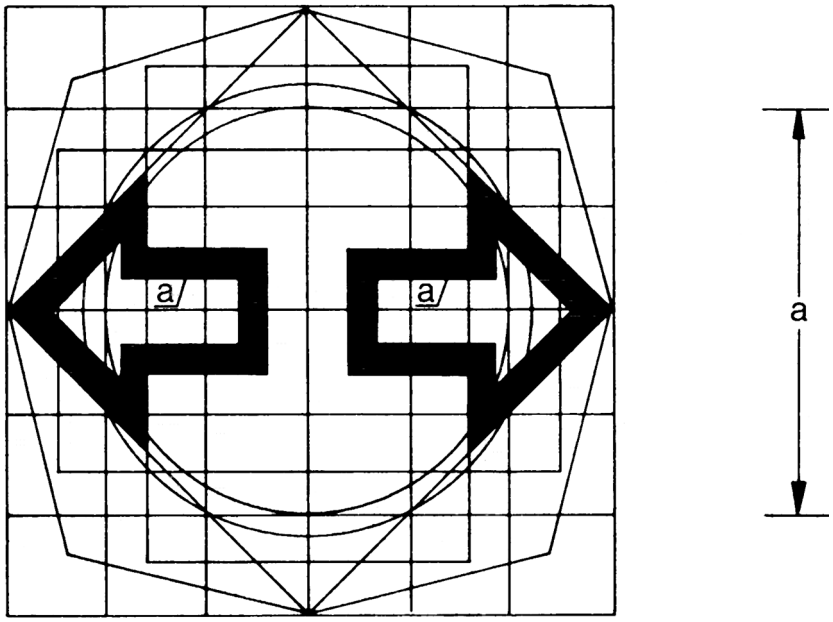

Märgutule värvus: roheline

Joonis 6

Suunatule juhtseadis ja töökorras oleku märgutuli (b)

Standardne sümbol

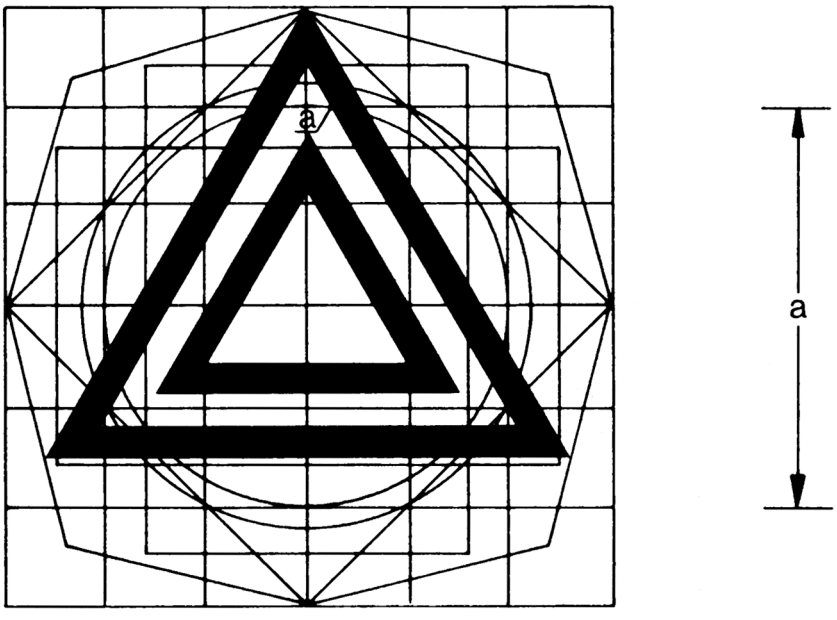

Märgutule värvus: roheline

Joonis 7

Ohutulede juhtseadis ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

Märgutule värvus: punane

Joonis 8

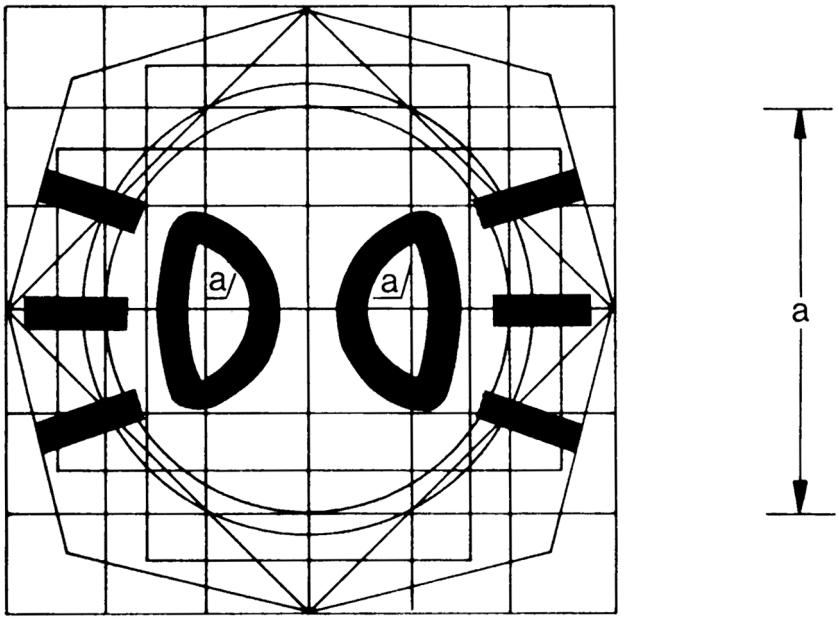
Piduritule märgutuli

Kui see märgutuli on paigaldatud, peab see rakenduma pidurisüsteemi töökorras oleku märgutule (näidatud joonisel 28) rikke korral.

Joonis 9

(Külgmiste) gabariiditulede juhtseadis, kui on eraldi (lahku viidud) (d), ja (külgmiste) gabariiditulede sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

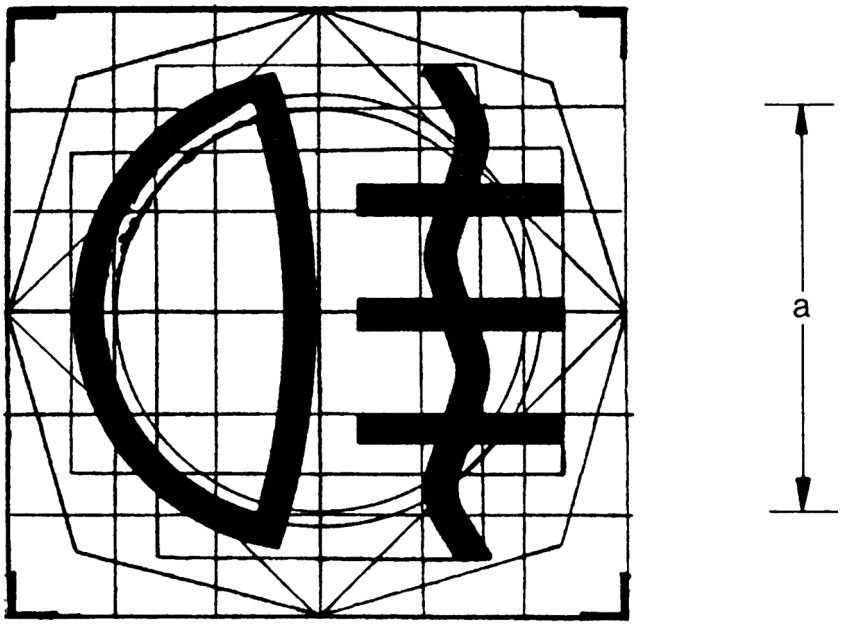

Märgutule värvus: roheline

Joonis 10

Tagumis(t)e udutule(de) juhtseadis ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

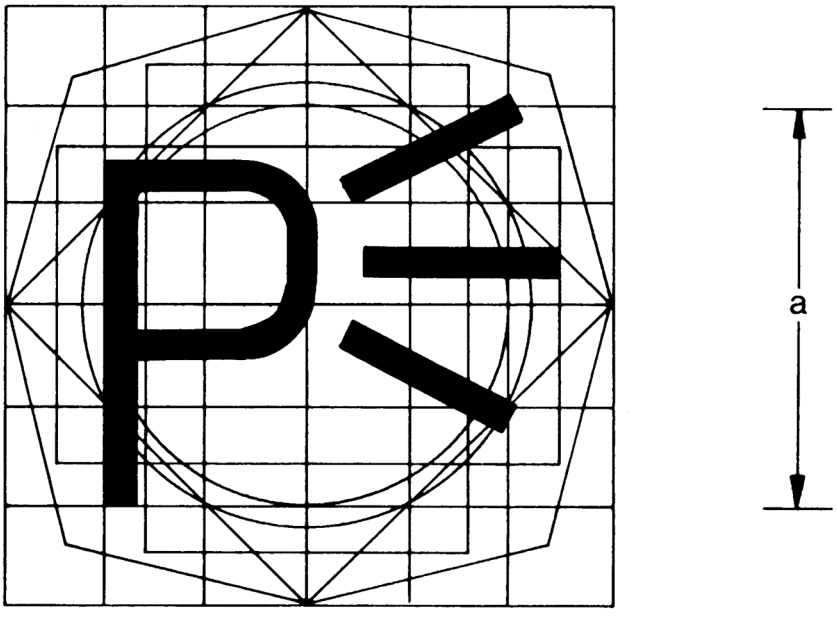

Märgutule värvus: merevaigukollane

Joonis 11

Seisutule(de) juhtseadis, kui on eraldi (lahku viidud) (d), ja sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

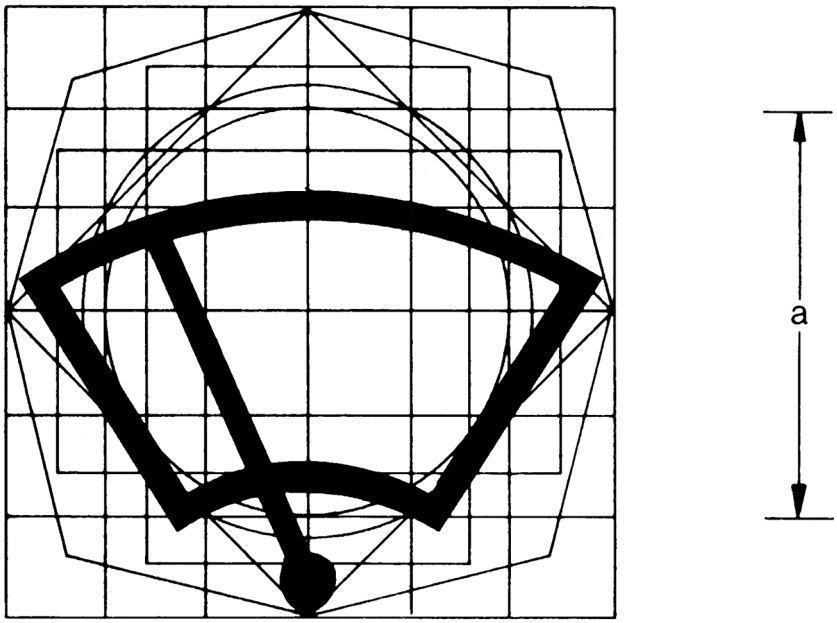

Märgutule värvus: roheline

Joonis 12

Klaasipuhasti harjade juhtseadis

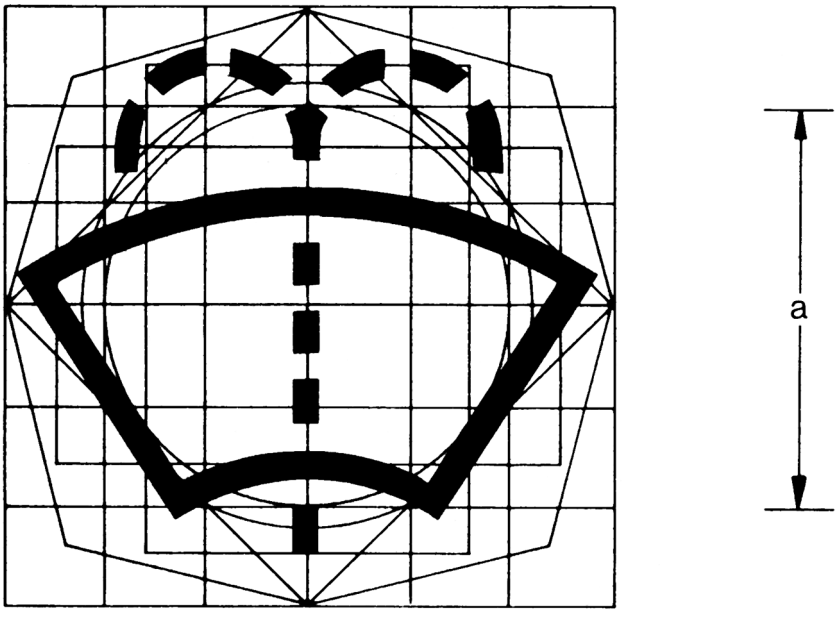
Standardne sümbol

Joonis 13

Klaasipesuri juhtseadis

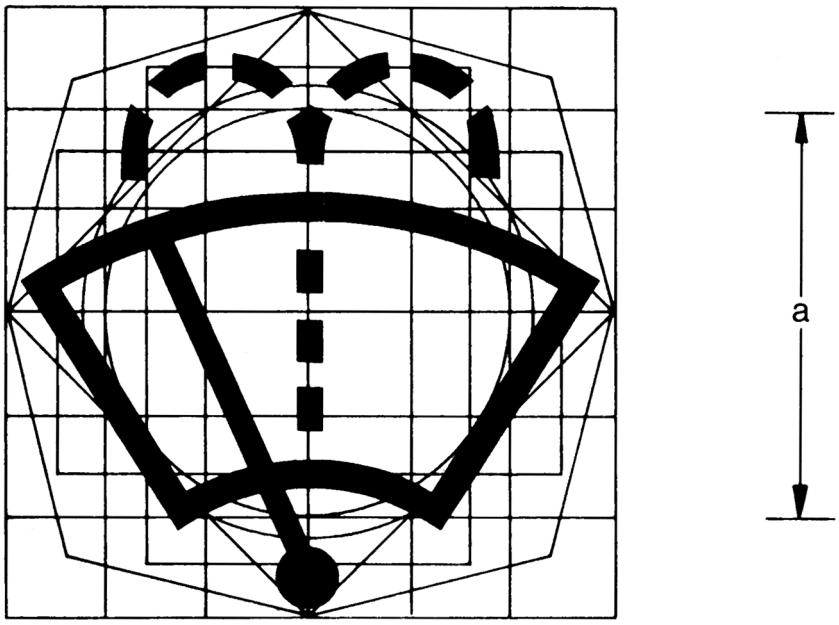
Standardne sümbol

Joonis 14

Klaasipuhasti harjade ja klaasipesuri kombineeritud juhtseadis

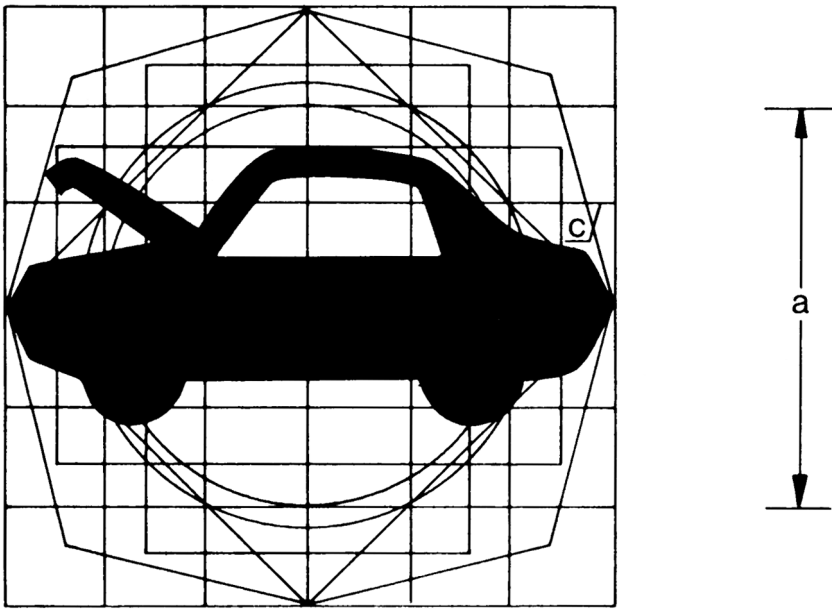
Standardne sümbol

Joonis 15

Mootoriruumi kaane avamise juhtseadis [1]

Standardne sümbol

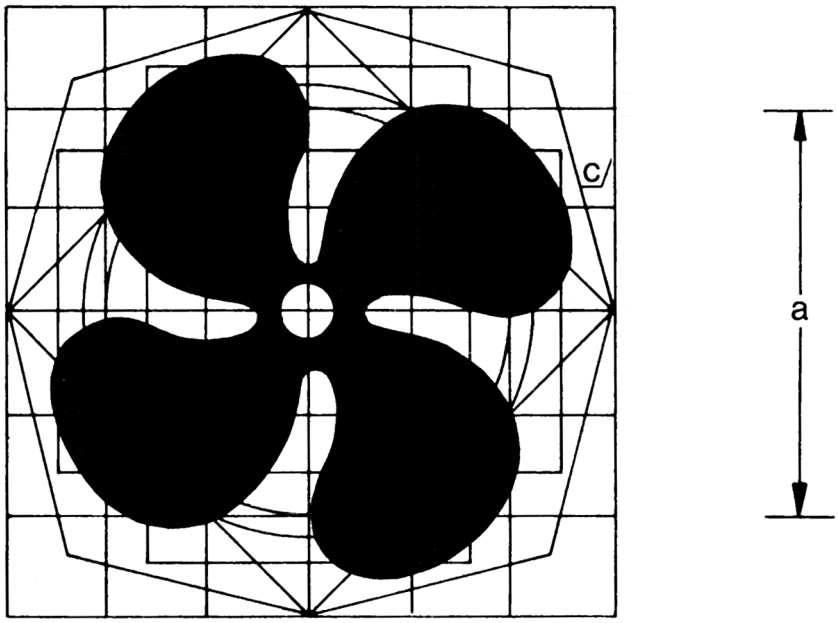

[1] Sõidukitootja vastava soovi korral I lisa punkt 5.1.1 ei kehti juhul, kui juhtseadis ei asu normaalses juhtimisasendis juhi vaateväljas.

Joonis 16

Ventilaatori (soe õhk/külm õhk) juhtseadis

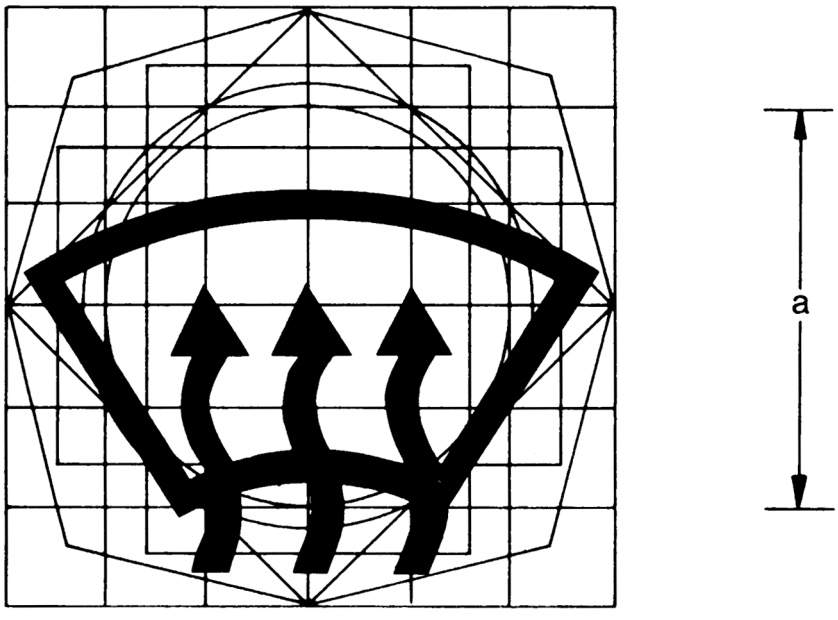
Standardne sümbol

Joonis 17

Tuuleklaasi soojendi ja niiskuse-eemaldi juhtseadis, kui on eraldi (lahku viidud), ja märgutuli

Standardne sümbol

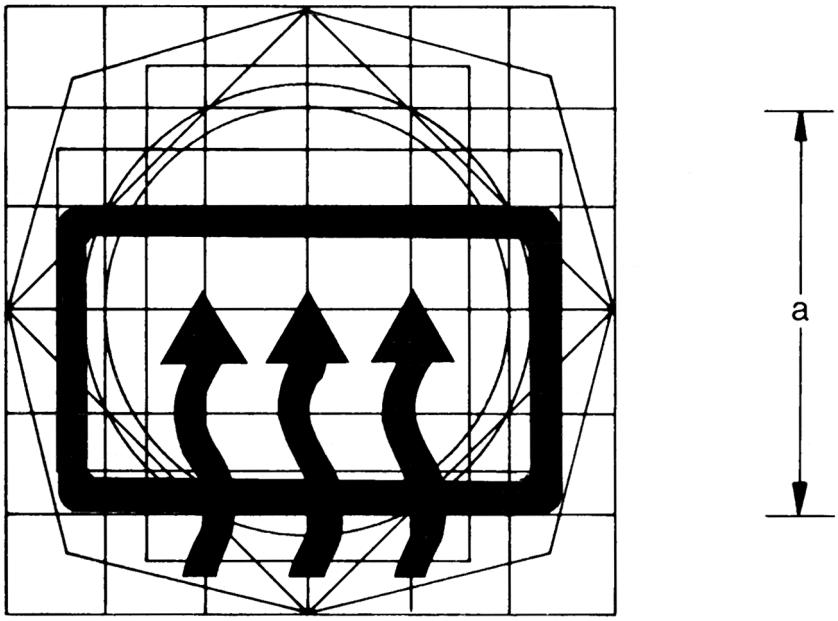

Märgutule värvus: merevaigukollane

Joonis 18

Tagaklaasi soojendi ja niiskuse-eemaldi juhtseadis, kui on eraldi (lahku viidud), ja märgutuli

Standardne sümbol

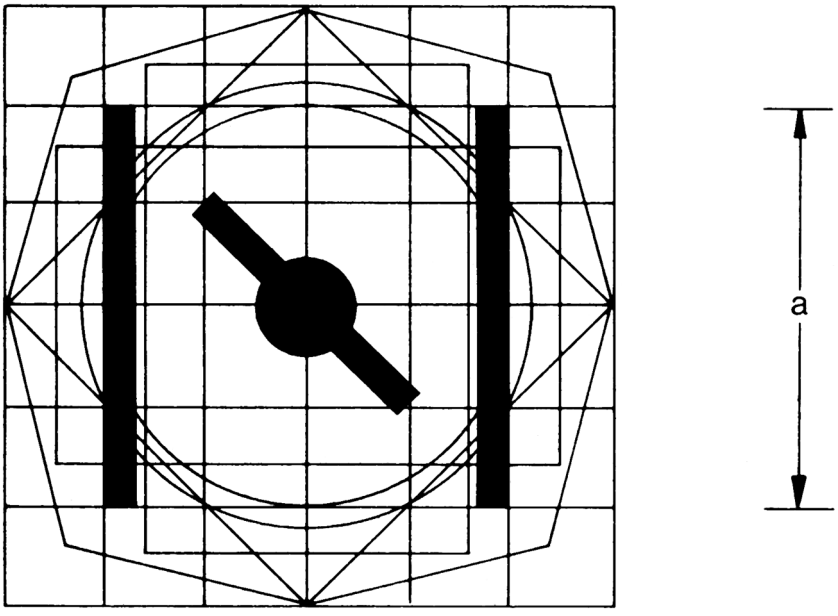

Märgutule värvus: merevaigukollane

Joonis 19

Külmkäivitusseadme juhtseadis

Standardne sümbol

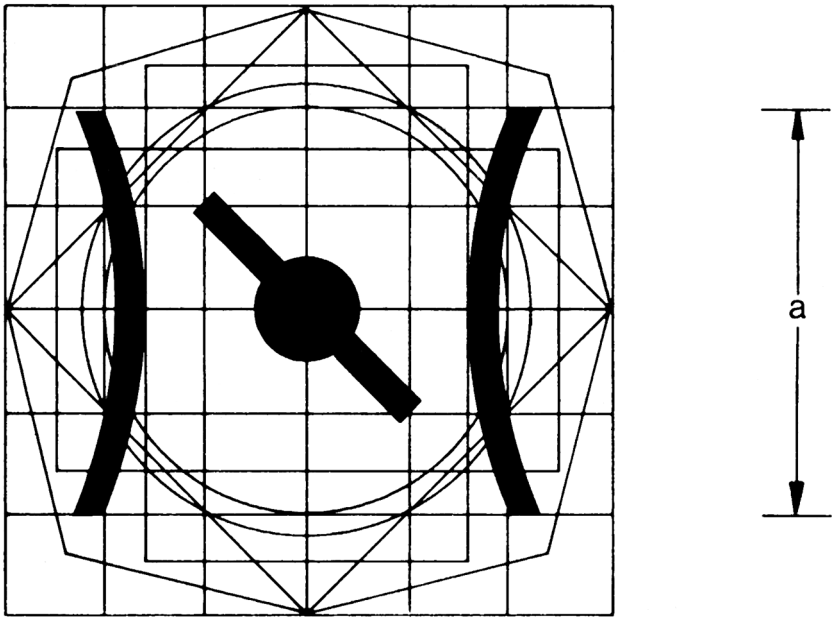

Märgutule värvus: merevaigukollane

Joonis 20

Käsigaasi juhtseadis

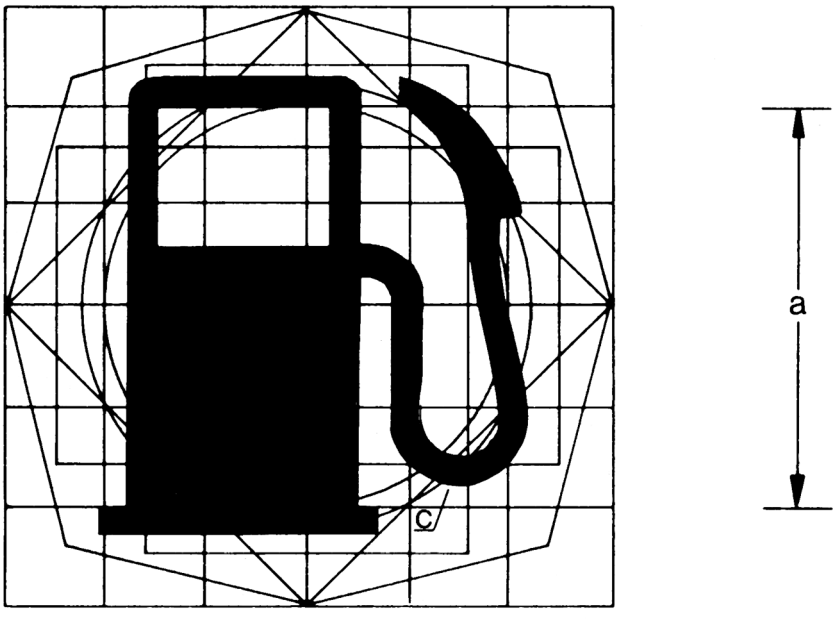
Standardne sümbol

Joonis 21

Kütusetaseme näidik ja märgutuli

Standardne sümbol

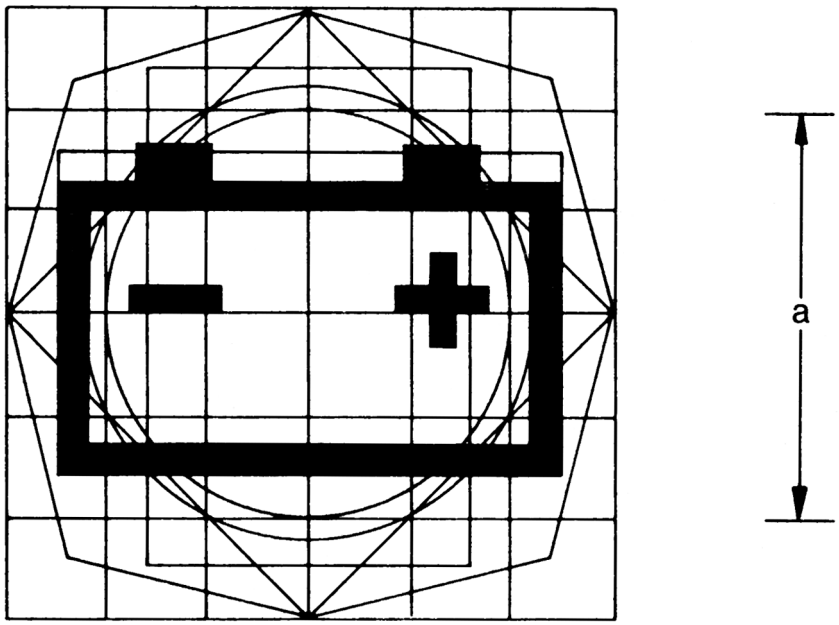

Märgutule värvus: merevaigukollane

Joonis 22

Aku laadimise näidik ja märgutuli

Standardne sümbol

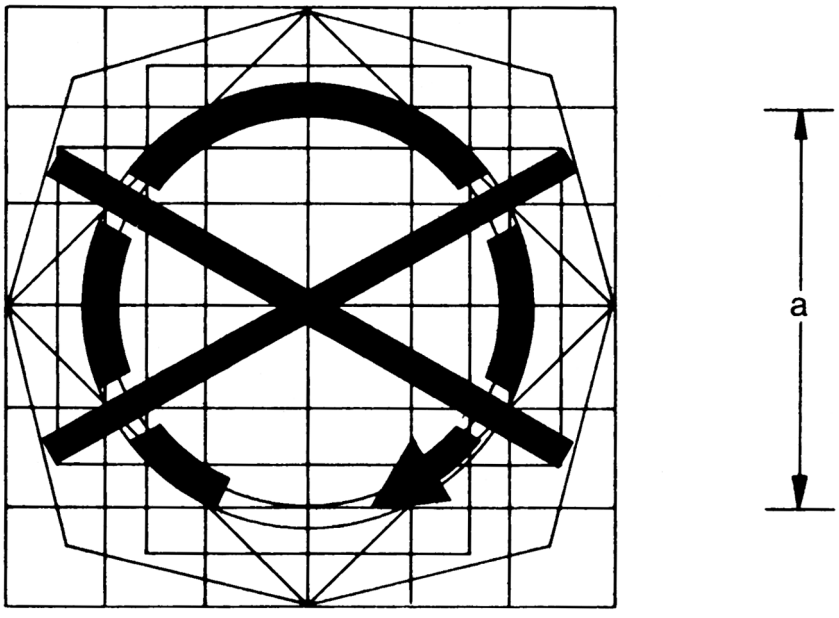

Märgutule värvus: punane

Joonis 23

(Diisel)mootori väljalülitamise juhtseadis, kui on paigaldatud armatuurlauale

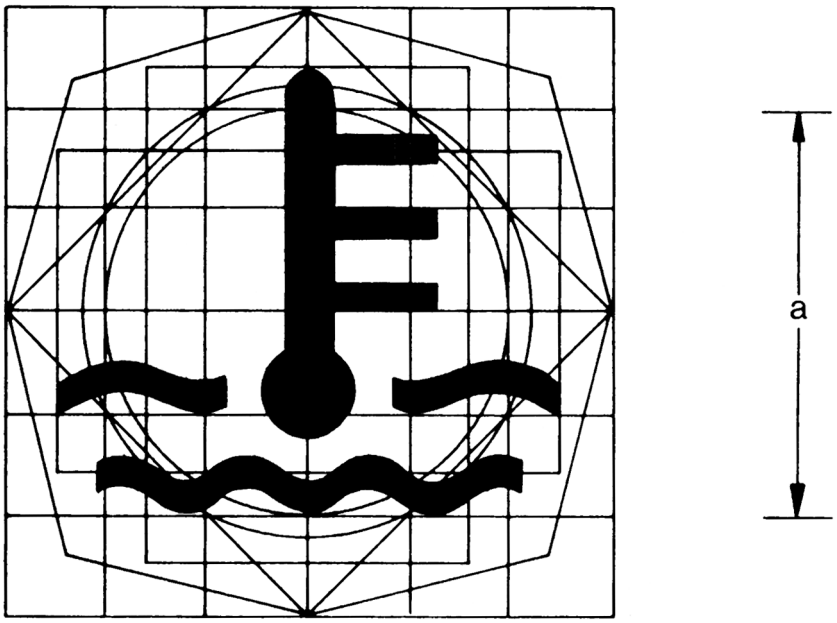
Standardne sümbol

Joonis 24

Mootori jahutusvedeliku temperatuuri näidik ja märgutuli

Standardne sümbol

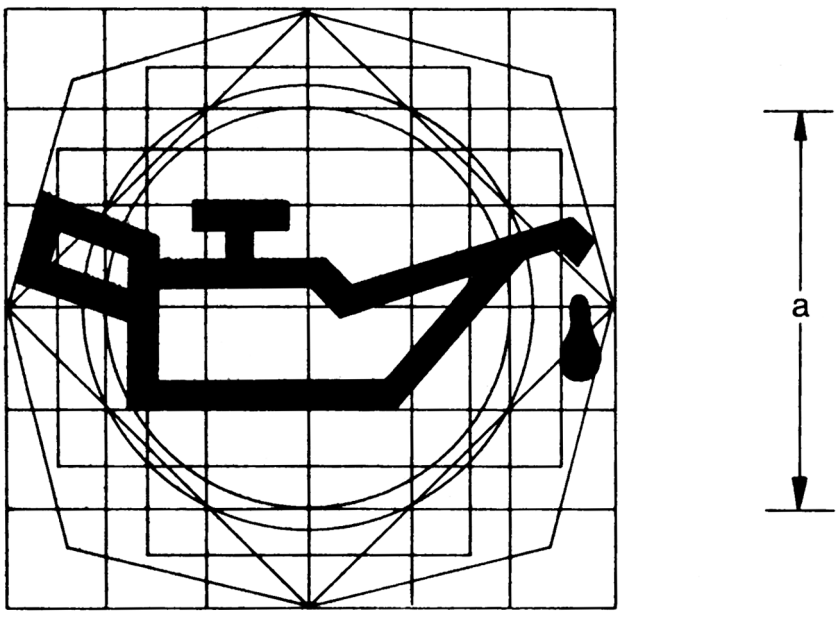

Märgutule värvus: punane

Joonis 25

Õlirõhu näidik ja märgutuli

Standardne sümbol

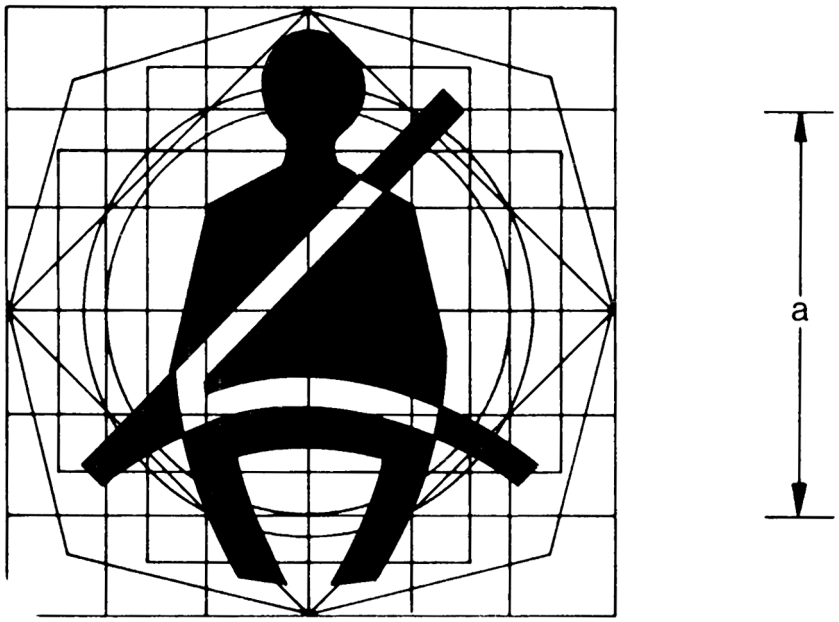

Märgutule värvus: punane

Joonis 26

Turvavöö märgutuli

Standardne sümbol

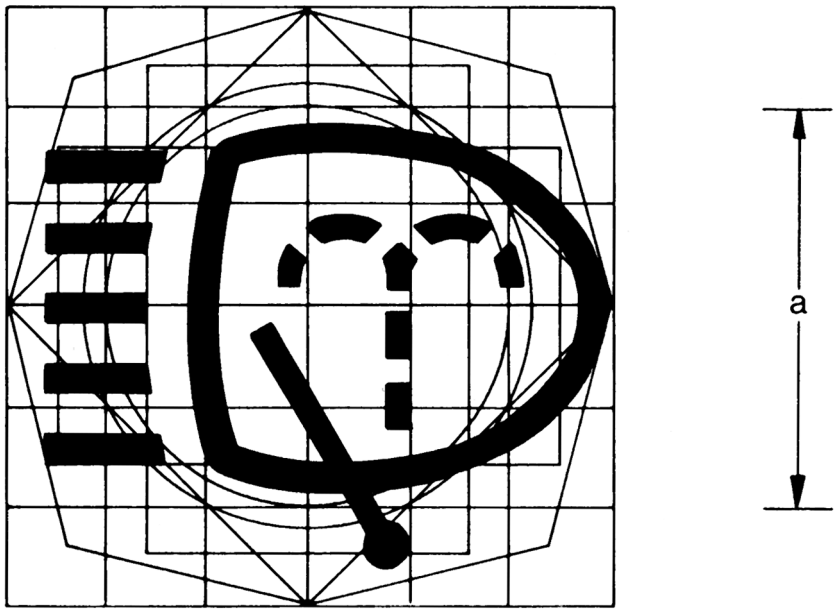

Märgutule värvus: punane

Joonis 27

Põhilaternate puhasti käsijuhtseadis

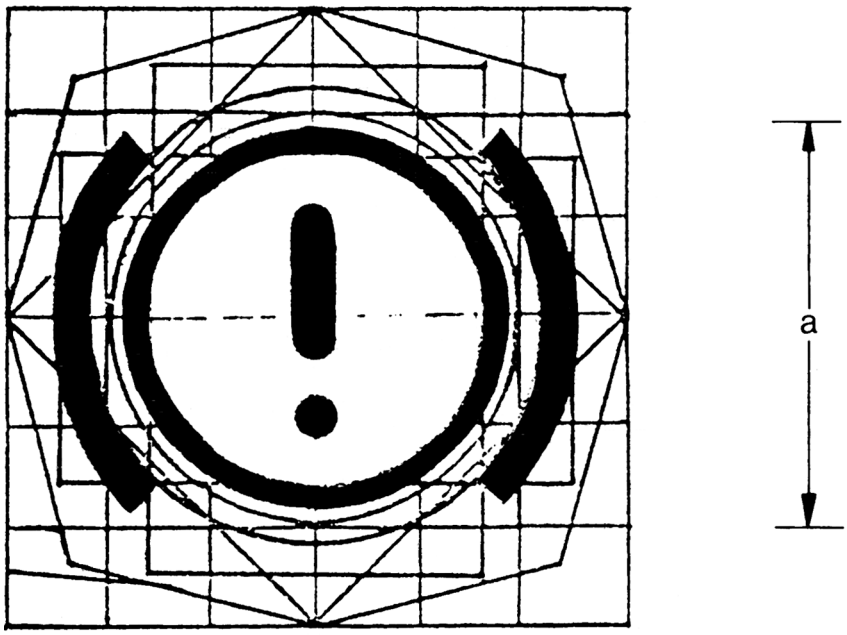
Standardne sümbol

Joonis 28

Pidurisüsteemi rikke märgutuli

Standardne sümbol

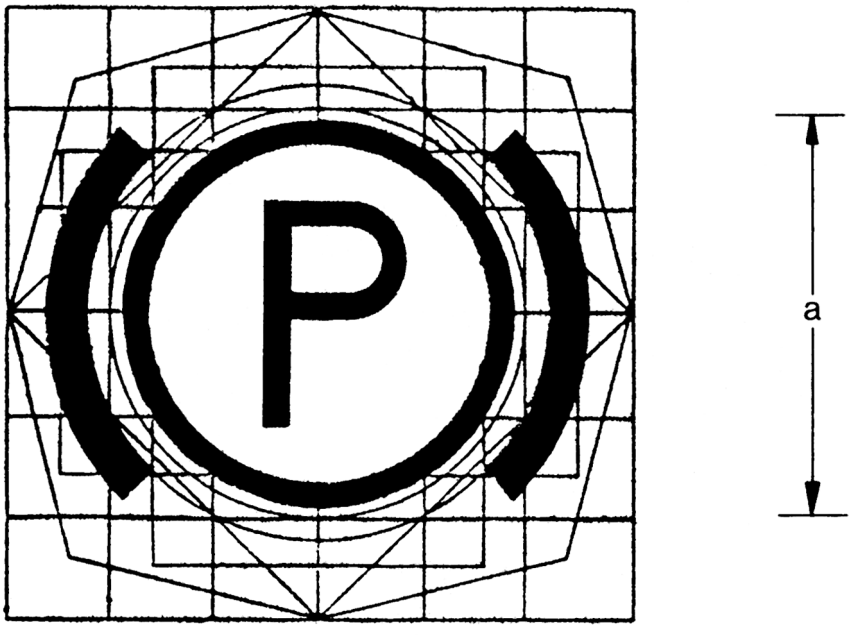

Märgutule värvus: punane

Joonis 29

Seisupiduri sisselülitatuse märgutuli

Standardne sümbol

Märgutule värvus: punane

III LISA

JUHTSEADISED, MÄRGUTULED JA NÄIDIKUD, MILLE IDENTIFITSEERIMINE NENDE PAIGALDATUSE KORRAL POLE KOHUSTUSLIK JA IDENTIFITSEERIMISE KORRAL KASUTATAVAD SÜMBOLID

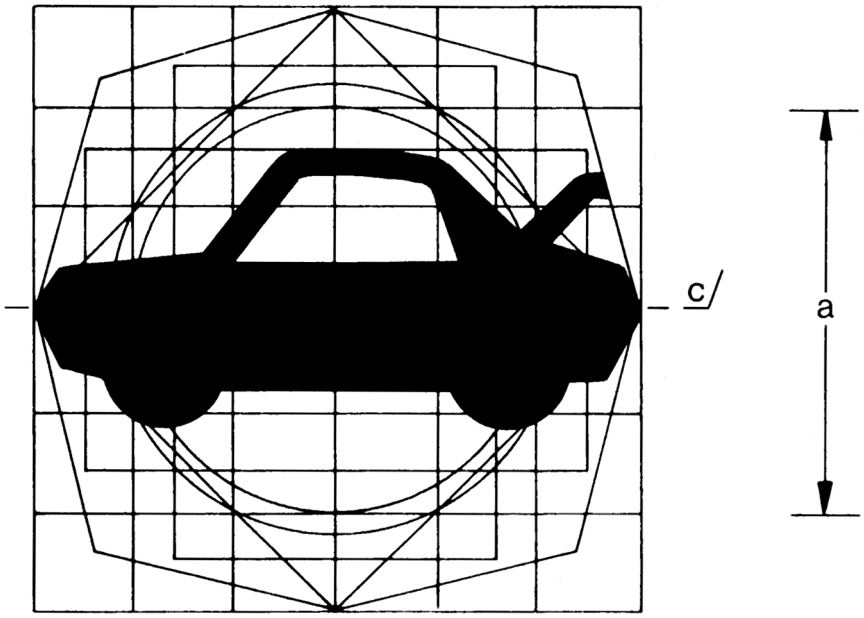
Märkus

Vt II lisas märkust c).

Joonis 1

Pagasiruumi lukustuse avamise juhtseadis

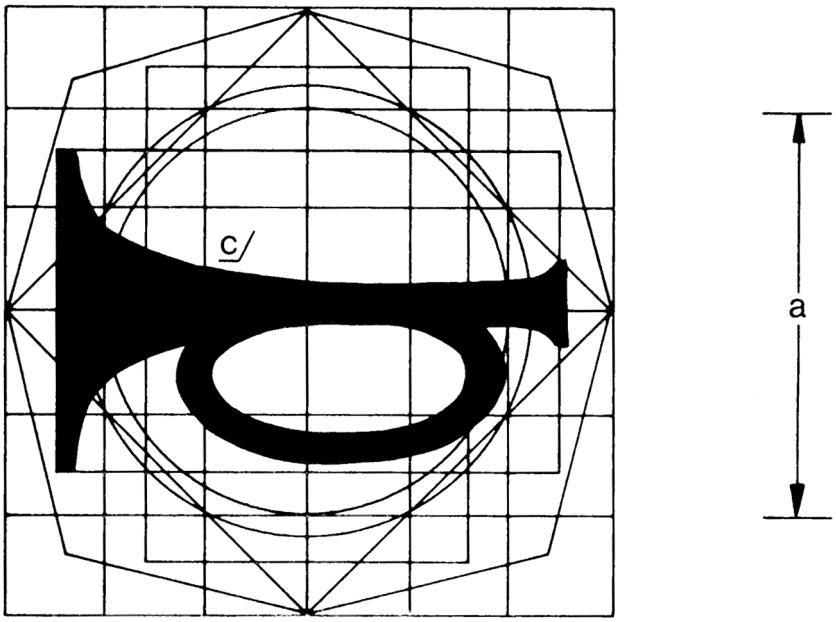
Standardne sümbol

Joonis 2

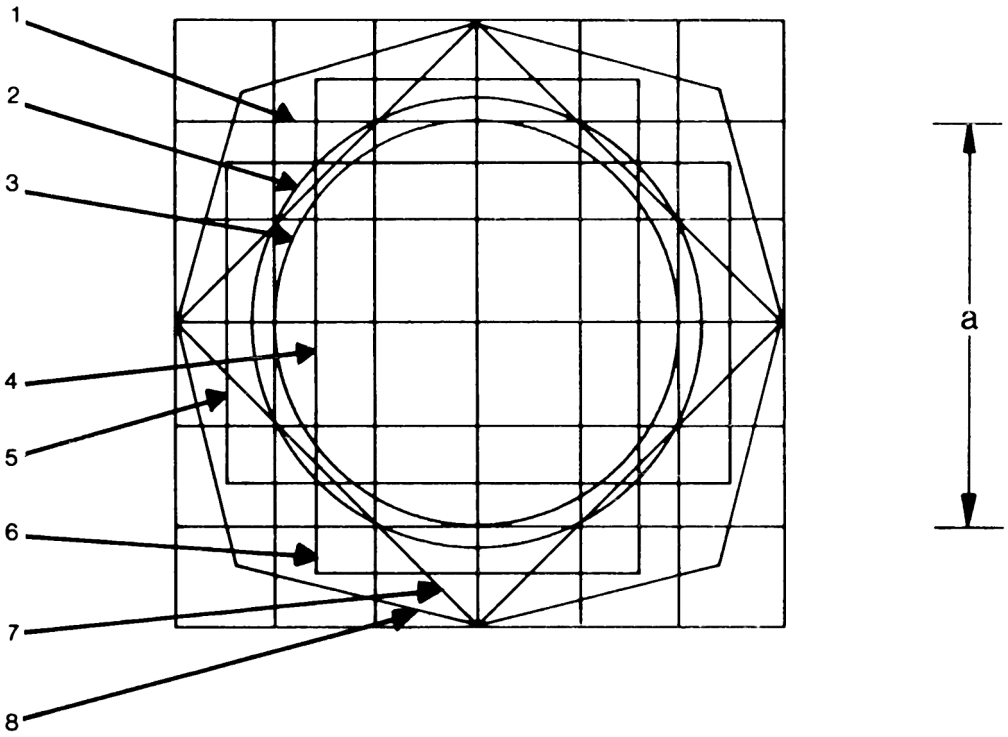
Helisignaalseadme juhtseadis

Standardne sümbol

IV LISA

II JA III LISAS NÄIDATUD SÜMBOLITE PÕHIMUDELI KONSTRUKTSIOON

Joonis 1

Põhimudel

Põhimudel koosneb alljärgnevast:

1. põhiruut külje pikkusega 50 mm, mis võrdub põhimudeli nimimõõduga "a";
2. põhiring läbimõõduga 56 mm, mille pindala on ligikaudu sama suur kui põhiruudul (1);
3. põhiruudu (1) sees asuv teine ring läbimõõduga 50 mm;
4. teine ruut, mille nurgad puudutavad põhiringi (2) ja mille küljed on põhiruudu (1) külgedega paralleelsed;
5. ja 6. kaks teineteise suhtes risti paiknevat ristkülikut, millel on põhiruuduga (1) võrdne pindala ja mis ristuvad sümmeetriliselt põhiruudu vastaskülgedega;
7. kolmas ruut, mille küljed läbivad põhiruudu (1) ja põhiringi (2) lõikepunkte ning on 45° nurga all, andes niiviisi põhimudeli suurima horisontaal- ja vertikaalmõõtme;
8. ebakorrapärane kaheksanurk, mille moodustavad ruudu (7) külgede suhtes 30° nurga all olevad jooned.

Põhimudel paigutatakse 12,5 mm ruudustikule nii, et selle ruudud ühtivad põhiruudu (1) joontega.

V LISA

NÄIDIS

[Suurim formaat: A4 (210 x 297 mm)]

Ametiasutuse nimi

EMÜ SÕIDUKITE TÜÜBIKINNITUSE LISA TUNNISTUS JUHTSEADISTE, MÄRGUTULEDE JA NÄIDIKUTE IDENTIFITSEERIMISE SUHTES

(Nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiivi 70/156/EMÜ mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta artikli 4 lõige 2 ja artikkel 10)

EMÜ tüübikinnituse nr .....

1. Sõiduki kaubanimi või kaubamärk .....
   .....
2. Sõidukitüüp .....
3. Tootja nimi ja aadress .....
   .....
   .....
4. Vajaduse korral tootja volitatud esindaja nimi ja aadress .....
   .....
   .....
5. Sõidukitüübi lühike kirjeldus juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimise suhtes .....
   .....
   .....
6. Sõiduki tüübikinnituseks esitamise kuupäev .....
7. Tüübikinnituskatsete tegemise eest vastutav tehniline teenistus .....
   .....
8. Tehnilise teenistuse protokolli väljastamiskuupäev .....
9. Tehnilise teenistuse protokolli number .....
10. Tüübikinnitus juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimise suhtes on antud/andmisest on keeldutud (*)
11. Koht .....
12. Kuupäev .....
13. Allkiri .....
14. Käesolevale tunnistusele on lisatud järgmised eespool esitatud tüübikinnitusnumbriga dokumendid:

    ..... juhtseadiste, märgutulede ja näidikute identifitseerimist puudutavad joonised, mis omavad tähtsust mootorsõidukite sisustust (juhtseadised, märgutuled ja näidikute identifitseerimine) käsitlevate liikmesriikide õigusaktide kohaldamisel nõukogu 21. detsembri 1977. aasta direktiivi 78/316/EMÜ alusel.
15. Märkused .....

(*) Mittevajalik maha tõmmata.